

ISSN 2311-8946

Науково-практичний журнал

**«РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА
ТА УПРАВЛІННЯ»**

1 (19) лютий 2018 року

Запоріжжя
2018

Науково-практичний журнал

Регіональна економіка та управління

1 (19) лютий 2018 р.

Редагування: Н. Літвиненко
Комп'ютерна верстка: В. Удовиченко

Відповідальність за достовірність
інформації, яка представлена в друкованих
матеріалах, несуть автори.
Редакція не завжди поділяє точку зору авторів.

Засновник науково-практичного журналу ГО «Східноукраїнський інститут економіки та управління»

Свідоцтво про державну реєстрацію ЗМІ:
КВ № 20514-10314Р від 20 грудня 2013 р.

Будь ласка, якщо у вас є запитання
до редакції, звертайтеся до нас
за телефоном або електронною поштою:
office@siee.zp.ua; +38 095 314 96 69

Підписано до друку 28.02.2018 р.
Формат 60x84/8.
Папір офсетний. Цифровий друк.
Ум.-друк. арк. 16,51. Тираж 100 прим.
Зам. 0218. Ціна договірна.

Надруковано: Видавничий дім «Гельветика»
Україна, м. Херсон, вул. Паровозна 46-а
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4392 від 20.08.2012 р.

ЗМІСТ

Башилова В. П., Марченко В. М. Управління асортиментною політикою: оцінка методів.....	6
Головко В. І., Безкоровайна О. О. Економічна сутність та призначення грошових потоків підприємства.....	10
Брік С. В. Поліпшення та ремонт основних засобів, що надано в оренду: особливості обліку та аудиту у орендодавця та орендаря	14
Haluzynets Ya. S., Varava I. M. The role of packaging in logistics.....	17
Гербст О. Л. Стратегія монетарної політики ЄЦБ.....	20
Денисов О. Є. Системно-структурний підхід до планування напрямів забезпечення економічної безпеки галузі в умовах глобалізації.....	25
Дорошенко В. І., Діденко К. Д. Центри туристичної інформації: функціонування на сучасному етапі та перспективи діяльності в Україні з урахуванням досвіду європейських країн.....	29
Збарський В. К., Єременко Д. В. Маркетингові засади конкурентоспроможності фермерських господарств України.....	35
Батракова Т. І., Зямко К. Г., Тонких І. О. Сучасний стан кредитування підприємств АПК.....	39
Вітер О. М., Килин О. В., Стручок Н. М. Формування інтегрованих компетенцій в підготовці фахівців сфери підприємницької діяльності.....	43
Козуб Н. В. Виробництво автомобільних шин.....	49
Копилов П. І. Бенчмаркінг як інструмент компаративного аналізу конкурентоспроможності підприємства.....	52
Корень Н. В. Модернізація механізму міжбюджетних відносин як складова забезпечення бюджетної безпеки в умовах реформ.....	57
Король С. В. Сучасні проблеми кредитування суб'єктів господарювання банківськими установами.....	62

Лозовський О. М., Кулакова О. Ю. Сучасні технології управління персоналом.....	67	Шедяков В. Е. Упреждение срыва постмодерна в сценарии контрмодерна: региональные измерения.....	136
Ляшенко П. А. Управління економічним розвитком регіону: безпековий аспект.....	70		
Мазур А. О. Ресурсний потенціал організацій.....	74		
Мітал О. Г. Фінансове забезпечення розвитку «зеленої» економіки в Україні.....	78		
Абубакар Муми Инструменты воздействия на территориальные изменения в бизнес-деятельности в мировой сфере банковских услуг с целью усиления экономической безопасности государства (Франция – Украина – Камерун).....	81		
Смерічевська С. В., Мунтян К. Г. Стратегічне значення та види логістичного аутсорсингу в управлінні ланцюгами поставок.....	88		
Нетудихата К. А., Конопльов С. В., Бабічева А. В. Аналіз та моделювання фінансової стійкості підприємств машинобудівної галузі.....	92		
Ніколіна І. І., Петровська К. С. Моделювання логістичної стратегії підприємств.....	97		
Прокопів М. І. Економічна безпека як індикатор ефективного контролінгу підприємства.....	102		
Гребенікова О. В., Рябошапка Є. В. Методичний підхід до оцінювання рівня інноваційного розвитку регіонів України.....	106		
Солодовник М. С., Ждановський А. М. Резерви підвищення ефективності використання та відновлення виробничого потенціалу підприємства.....	110		
Сябер Є. О. Актуальність дослідження економічної природи, класифікації та формування прибутку.....	114		
Чернодубова Е. В. Управління витратами та доходами підприємства в сучасних умовах господарювання.....	120		
Чжан Минцзюнь Исследование платежей через третье лицо и влияния интернет-финансов в Китае.....	124		
Чугрій Н. А. Інтелектуальний капітал як складова інноваційного розвитку підприємства	130		

УДК 330.46:658.78

Ніколіна Ірина Іванівна

кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри економічної кібернетики та інформаційних систем
Вінницького торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету

Петровська Каріна Сергіївна

студент
Вінницького торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету

МОДЕЛЮВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ

У сучасних умовах господарювання значна кількість підприємств застосовує логістичне стратегічне управління, яке застосовується з метою мінімізації витрат логістичних каналів та забезпечення високої конкурентоспроможності. При цьому, стратегія може служити для розробки ефективної логістичної системи управління, як налагоджений процес управління, інформаційними, товарними потоками між постачальниками, підприємством та споживачами. В умовах мінливості ринку та недостатньо напрацьованих науковцями моделей побудови оптимальних стратегій, формування логістичної системи часто відбувається спонтанно та неефективно.

Ключові слова: економіко-математичне моделювання, логістика, логістична система, підприємство, стратегія.

Постановка проблеми. Все частіше для забезпечення ефективної діяльності передових підприємств перед провідними спеціалістами постає проблема моделювання логістичних стратегій, які б відображали якісно нові підходи в управлінні. Організація логістичного управління повинна починатися з розробки логічної стратегії для досягнення основних стратегічних цілей компанії, а саме: максимізації прибутку при мінімізації витрат з метою підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства на ринку.

Дослідженню логістичних стратегій підприємств присвятили свої праці багато українських вчених, серед яких варто виділити Є. Крикавського, Р. Ларіну, О. Тридіда. Серед іноземних авторів потрібно звернути увагу на роботи Т. Алесінської, Я. Вітковські, Е. Голембської, Дж. Койля, Х.-К. Пфоля, Ч. Сковронька, М. Чешельські. Разом з тим, залишаються недостатньо дослідженими питання обґрунтування впровадження логістичних стратегій на вітчизняних підприємствах в практичному контексті, що і обумовлює актуальність досліджень у даному напрямку.

Постановка завдання. Метою наукової роботи є вивчення основних логістичних стратегій підприємств, формування моделі їх вибору та визначення ефективності стратегічного логістичного планування, а також дослідження стану логістичного потенціалу підприємств та розроблення напрямків активізації логістичної діяльності. На основі викладеного можна сформулювати завдання дослідження, яке полягає в розгляді сутності та видів логістики на підприємствах; вивченні структури логістичного потенціалу на підприємствах; дослідженні різних методик визначення логістичного потенціалу підприємств; обґрунтуванні напрямків удосконалення логістичного потенціалу підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Зростаюча роль економіко-математичного моделювання обумовлюється адекватністю його використання в ситуаціях, коли необхідно знайти оптимальне рішення для успішного функціонування комплексної системи зі складними

взаємозв'язками в умовах невизначеності. Економіко-математичні моделі часто інтегруються в системи підтримки прийняття управлінських рішень, значний попит на які спостерігається зараз з боку як державних, так і бізнес-організацій [7; 8]. Моделювання дозволяє здійснити ефективний аналіз ситуації і прийняти адекватне рішення, зокрема, економіко-математичне моделювання слугує обґрунтуванню шляхів розвитку підприємств, вирішенню фінансово-економічних задач та виборі стратегій розвитку тощо [5, с. 248].

Жорсткі умови конкурентної боротьби вимагають від підприємств застосування нових підходів до планування та управління рухом товарних потоків від виробника готової продукції до споживача, впровадження логістичних стратегій, заснованих на принципах логістики, а зростання їх значимості в забезпеченні конкурентоспроможності підприємств зумовлює необхідність оптимізації їх вибору підприємствами [2, с. 125].

Задля досягнення довготривалої конкурентної переваги фірми на ринку для неї необхідним і важливим є моделювання логістичної стратегії, враховуючи специфічні засоби та можливості фірми в окреслених умовах функціонування (рис. 1).

Покращення логістичного обслуговування та одночасне скорочення логістичних витрат є складним процесом для виконання підприємствами на даному етапі. Тому керівникам потрібно сконцентрувати увагу на ключовій стратегічній цілі логістики згідно з проведеним стратегічним аналізом [1, с. 121]. Як зазначалося вище, ця мета повинна збігатись з загальною метою діяльності підприємства.

Логістична стратегія забезпечує виконання процесу формування логістичної політики, спрямованої на планування та управління внутрішніми і зовнішніми потоковими процесами на основі інтеграції й координації, з метою отримання конкурентних переваг у довгостроковій перспективі [3, с. 120]. Вона формує зв'язки між корпоративною стратегією й окремими логістичними функціями (операціями), що реалізуються у логістичній системі підприємства та за її межами [4, с. 51].

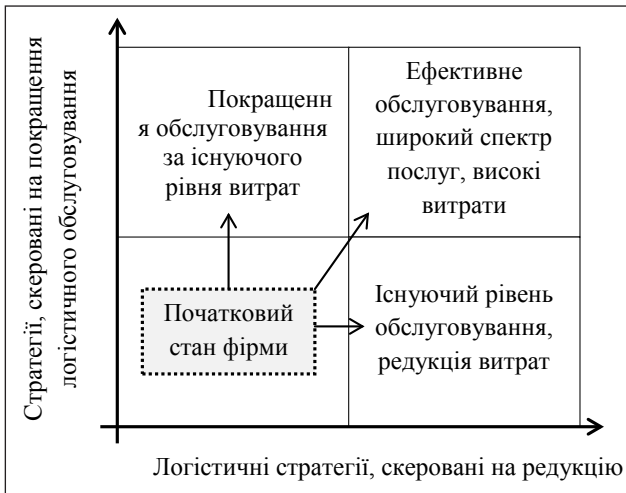

Рис. 1. Логістичні стратегії, що скеровані на редукцію витрат та на покращання логістичного обслуговування

Для практичної реалізації задачі було обрано ТОВ «ПРОФІЛЬ». Основою для проведення фінансового аналізу на підприємстві є дані бухгалтерського балансу та звітів про фінансові результати за 2012–2016 рр.

Оцінювання ефективності логістичної стратегії, може здійснюватись за загальним індикатором ефективності, що розраховується на основі динаміки показників до та у процесі реалізації стратегії (формула 1):

$$Elogs = \sqrt{\frac{\Delta MCL}{\Delta R} \cdot \frac{\Delta MCL_m}{\Delta P}}$$

Збутова логістика, чи логістика розподілу — невід'ємна частина загальної логістичної системи, що забезпечує найбільш ефективну організацію розподілу виробленої продукції [6, с. 15]. Для розрахунку збутової місткості логістичних витрат нашого підприємства скористаємося вихідними даними, що представлені в таблиці 1:

Розрахуємо збутову місткість логістичних витрат ТОВ «ПРОФІЛЬ» за 2012–2016 рр. за формулою (1)

та використовуючи вихідні дані, що подані в таблиці 1. Результати розрахунків зображені на рис. 2.

Для розрахунку маркетингової місткості логістичних витрат у чистому прибутку скористаємося вихідними даними, що представлені в табл. 2, взятими з балансу підприємства.

Розрахуємо маркетингову місткість логістичних витрат у чистому прибутку ТОВ «ПРОФІЛЬ» за 2012–2016 рр. за формулою (1) рис. 3.

На основі отриманих показників та застосування формули (1) можемо здійснити оцінку ефективності логістичної стратегії ТОВ «ПРОФІЛЬ» за 2012–2016 рр., результати проведення якої зображені на рис. 4.

На основі отриманого показника ефективності логістичної стратегії можна отримати графік, що наглядно продемонструє тенденцію зміни ефективності логістичної стратегії. Даний графік зображений на рис. 5.

Розрахуємо за допомогою оптимізованого методу (використання авторської програми) ефективність логістичної стратегії підприємства. Результати розрахунків за допомогою програмного методу зображені на рис. 6.

Використовуючи отримані результати можна дійти висновку, що завдяки впровадженню логістичної стратегії на ТОВ «ПРОФІЛЬ» позитивні зрушення намітилися лише в періоді з 2013 по 2014 рр., оскільки $Elogs_{2013-2014} = 1,06 > 1$. В інших випадках $Elogs < 1$, що свідчить про негативні наслідки впровадження логістичної стратегії на підприємстві.

Фахівцям підприємства варто врахувати, що логістичні заходи дають змогу удосконалювати внутрішні та зовнішні зв'язки таким чином, щоб забезпечити позитивний взаємний вплив окремих елементів і досягти ефекту синергії. Успішні підприємства намагаються автоматизувати не окремі процеси, а зв'язані ланцюжки (управління поставанням, збутом, фінансами, інвестиційною та інноваційною діяльністю), що сприяє формуванню комплексних управлінських рішень. Стратегічне логістичне управління розвитком підприємства дає змогу сформулювати та організувати раціональне використання потенціалу підприємства.

Таблиця 1

Вихідні дані для розрахунку збутової місткості логістичних витрат підприємства

Роки	Потреба у ресурсах, шт.	Витрати на закупівлю, грн.	Витрати на зберігання, грн.	Реалізація, збут продукції, грн.
2012	20000	312100	212100	878000
2013	40000	506800	520680	1670000
2014	160000	2351200	2301200	4820000
2015	366000	5295600	4195600	13358000
2016	1245000	4289700	3189700	410720000

Таблиця 2

Вихідні дані для розрахунку маркетингової місткості логістичних витрат у чистому прибутку.

Роки	Постійні витрати, грн.	Змінні витрати, грн.	Прибуток (фінансовий результат) від реалізації, грн.
2012	345120	498123	3556000
2013	240156	3548930	11461000
2014	351202	7715232	15844000
2015	234520	6499850	29931000
2016	4583120	12364300	74522000

Роки	Потреба у ресурсах, шт.	Витрати на закупівлю, грн.	Витрати на зберігання, грн.	Загальні логістичні витрати, МСІ	Реалізація, збут продукції, грн., R	Збутова місткість логістичних витрат, Smcl	Зміна логістичних витрат, ΔМСІ	Зміна реалізації, збуту продукції, ΔR
2012	20000	312100	212100	524200	878000	0,5970387	0	0
2013	40000	506800	520680	1027480	1670000	0,6152575	503280,0000	792000
2014	160000	2351200	2301200	4652400	4820000	0,9652282	3624920,0000	3150000
2015	366000	5295600	4195600	9491200	13358000	0,7105255	4838800,0000	8538000
2016	1245000	4289700	3189700	7479400	41072000	0,1821046	-2011800,0000	27714000

Рис. 2. Розрахунок збутової місткості логістичних витрат підприємства

Роки	Постійні витрати	Змінні витрати	Загальні маркетингові витрати, МСІ _м	Прибуток (фінансовий результат) від реалізації, грн., P	Маркетингова місткість логістичних витрат у чистому прибутку, Rmcl	Зміна маркетингових витрат, ΔМСІ _м	Зміна прибутку від реалізації, ΔP
2012	345120	498123	843243	3556000	0,2371325	0	0
2013	240156	3548930	3789086	11461000	0,3306069	2945843,0000	7905000
2014	351202	7715232	8066434	15844000	0,5091160	4277348,0000	4383000
2015	234520	6499850	6734370	29931000	0,2249965	-1332064,0000	14087000
2016	4583120	12364300	16947420	74522000	0,2274150	10213050,0000	44591000

Рис. 3. Розрахунок маркетингової місткості логістичних витрат підприємства

Період	Ефективність логістичної стратегії (ElogS)
2012-2013	0,486626894
2013-2014	1,059730646
2014-2015	0,231496297
2015-2016	0,128942747

Рис. 4. Показник ефективності логістичної стратегії за 2012-2016 рр.

Рис. 5. Ефективність логістичної стратегії по періодам

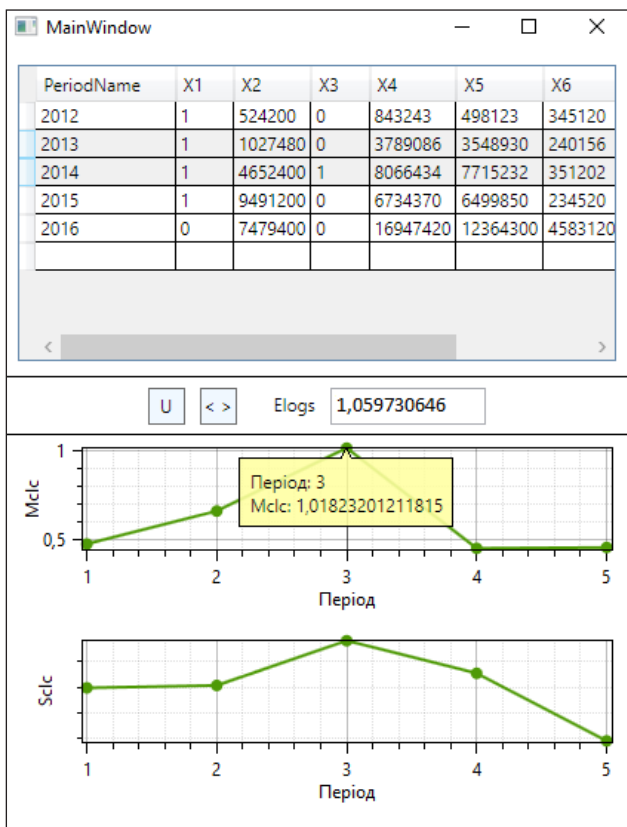

Рис. 6. Розрахунок ефективності логістичної стратегії за 2013-2014 рр. в програмі

Висновки з проведеного дослідження. На основі вищесказаного можна зробити висновки, що особливе місце у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства у динамічному ринковому середовищі можуть посісти конкурентні переваги, пов'язані з логістичною діяльністю. Стратегія підприємства і логістична стратегія в загальному співвідносяться як ціле і частина, а це означає, що в окремі періоди за спеціальних умов логістична стратегія може набувати тією чи іншою мірою характеристик, визначальних для корпоративної стратегії. Створити ідеальну для всіх підприємств логістичну систему неможливо. У кожного з них вона буде іншою, оскільки її метою є досягнення конкретних стратегічних завдань. Розгляд потенціалу логістики та її складників обумовлено потребою розробки механізму дієвості застосування сучасних економічних підходів в практичній діяльності підприємства. Моделювання потенціалу логістичної системи дасть змогу виявити приховані резерви в розвитку підприємства, а отже – збільшити віддачу від більш обґрунтованого застосування сучасних економічних інструментів, підвищити ефективність логістичних процесів та отримати такий економічний ефект, як скорочення витрат і часу у сферах виробництва та обігу.

Покращення логістичного обслуговування та одночасне скорочення логістичних витрат є складним процесом для виконання підприємствами на даному етапі. Тому керівникам потрібно сконцентрувати увагу на ключовій стратегічній цілі логістики згідно з проведеним стратегічним аналізом. Як зазначалося вище, ця мета повинна збігатись з загальною метою діяльності підприємства.

Література:

1. Алесинська Т.В. Основи логістики / Т.В. Алесинська // ТРТУ. – 2015. – № 24. – С. 121.
2. Бутов А.М. Перспективи використання логістичних стратегій для забезпечення конкурентоспроможності підприємства / А.М. Бутов // Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка». – 2013. – № 2. – С. 124–131.
3. Дегтяренко В.Г. Основи логістики і маркетингу / В.Г. Дегтяренко // Гардарика. – 2014. – № 15. – С. 120.
4. Демиденко В.В. Логістичне забезпечення інноваційного розвитку промислового виробництва / В.В. Демиденко // Економіка та держава. – 2016. – № 2. – С. 49–52.
5. Євдокимов А.В. Логістичні стратегії та логістичні процеси на торговельних підприємствах / А.В. Євдокимов, Ю.В. Чорток, А.О. Родимченко // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 11. – С. 246–249.
6. Кочубей Д.І. Розробка логістичних стратегій торговельних підприємств / Д.І. Кочубей. // Товари і ринки. – 2014. – № 1. – С. 9–17.
7. Ніколіна І.І. Моделювання стратегії розвитку освітньої установи на прикладі ПТНЗ Вінниччини / І.І. Ніколіна // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. ОРІДУ / [голов. ред. М.М. Іжа]. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2014. – Вип. 2(58). – С. 123–126.
8. Ніколіна І.І. Обґрунтування шляхів розвитку підприємства з використанням виробничих функцій / І.І. Ніколіна, М.В. Бондар // Актуальні проблеми економіки: науковий економічний журнал. – К.: ВНЗ «Національна академія управління». – 2016. – № 4(178). – С. 416–426.